

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks:+387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Istočni Mostar
za period 01.01-31.12.2018. godine**

Broj: RV064-19

Banja Luka, 20.11.2019. godine

SADRŽAJ

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
1. Uvod.....	7
2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
4. Nabavke.....	8
5. Priprema i donošenje budžeta	9
6. Finansijski izvještaji	9
6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	9
6.1.1. Prihodi i primici.....	10
6.1.2. Rashodi i izdaci	11
6.1.3. Budžetski rezultat.....	12
6.1.4. Neto finansiranje.....	13
6.1.5. Razlika u finansiranju	13
6.2. Bilans uspjeha	13
6.2.1. Prihodi.....	13
6.2.2. Rashodi.....	13
6.2.3. Finansijski rezultat.....	13
6.3. Bilans stanja.....	13
6.3.1. Aktiva	14
6.3.2. Pasiva	16
6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	17
6.4. Bilans novčanih tokova.....	18
6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	18

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Opštine Istočni Mostar koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12. 2018. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, godišnji finansijski izvještaji Opštine Istočni Mostar istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja:

Ulaganja na tuđim nekretninama su potcijenjena za iznos o 140.400 KM i nematerijalna proizvedena imovina za iznos od 32.755 KM, a precijenjena investiciona imovina za iznos od 173.155 KM, jer ulaganja na tuđim nekretninama i za prostorni plan Opštine Istočni Mostar nisu evidentirana u skladu sa članom 41. i 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi precijenjena je za iznos od 22.296 KM i dugoročno razgraničeni prihodi za iznos od 19.558 KM, a potcijenjeni su ostali unaprijed plaćeni rashodi u inostranstvu-avansi u iznosu od 2.738 KM, jer je Opština Istočni Mostar pogrešno priznala i evidentirala Ugovor o poklonu – oprema za dječije igralište. Navedeno nije u skladu sa članom 37, 63 i 69. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.3.2.2. i 6.3.2.3. izvještaja:

Kratkoročno razgraničeni prihodi su precijenjeni za iznos od najmanje 5.079 KM, kao i dugoročno razgraničeni prihodi za iznos od 165.927, a potcijenjen je finansijski rezultat ranijih godina za isti iznos, jer donirana sredstva za radove na putnoj mreži u Opštini Istočni Mostar, nisu evidentirana u skladu sa Instrukcijom o dopuni Instrukcije o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine u glavnim knjigama trezora Republike, opština i gradova i glavnim knjigama budžetskih korisnika i fondova koji nisu u sistemu trezorskog poslovanja.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.4, 6.5. i 6.6. izvještaja:

Opština Istočni Mostar nije u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanila informacije vezane za stalnost poslovanja i novčanim tokovima, u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, kao i informacije vezane za potencijalne obaveze i imovinu, u skladu sa odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiraju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik Opštine Istočni Mostar je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevaram ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoji inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 20.11.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Opštine Istočni Mostar za 2018. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Opštine Istočni Mostar za 2018. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 –Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine Istočni Mostar je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Istočni Mostar, obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočni Mostar.

Banja Luka, 20.11.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u potpunosti uz primjenu odredbi Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) donesu nedostajuća i ažuriraju postojeća interna akta kojima se definiše poslovanje Opštine, shodno dijelu odredbi Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, u cilju unapređenja sistema internih kontrola;
- 3) prostorni plan i ulaganja na budućim nekretninama evidentiraju u skladu sa članovima 24. i 41. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 4) priznavanje i evidentiranje Ugovora o poklonu-oprema za dječije igralište i evidentiranje neuslovlijenih donacija izvrši u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 5) evidentiranje naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta vrši u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS JS – 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmijene;
- 6) Napomene uz finansijske izvještaje sačinjavaju u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se definisu pravila i kriterijumi za dodjelu grantova i doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova.

Preporučuje se Skupštini opštine da doneše Plan utroška sredstava po osnovu vodnih naknada shodno Zakonu o vodama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Odluka o izvršenju budžeta Opštine Istočni Mostar za 2018. godinu;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima i Pravilnik o uslovima, načinu obavještavanja, obračunavanja i uplate doprinosa;
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o uređenju prostora i građenju;
- Zakon o šumama;
- Zakon o vodama;
- Zakon o javnim putevima;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o zaštiti od požara;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o sportu i Pravilnik o kategorizaciji sportova u Republici Srpskoj;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočni Mostar (u daljem tekstu: Opština) obuhvata površinu od 88 km². Prema preliminarnim rezultatima popisa stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine na području Opštine živi 280 stanovnika koji su organizovani u tri naseljena mjesta (dio Zijemlja, Kokorine i Kamena).

Opština izvršava obaveze utvrđene Ustavom, Statutom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16) i drugim važećim propisima, kojima su definisana područja odgovornosti, nadležnosti organa i načina finansiranja.

Organi Opštine su Skupština i načelnik. Skupština je organ odlučivanja i kreiranja politika Opštine koju čini 11 odbornika, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti. U toku 2018. godine održano je 6 sjednica Skupštine opštine.

Na osnovu Odluke o osnivanju opštinske administrativne službe i Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta poslovi u opštinskoj administrativnoj službi organizovani su bez organizacionih jedinica i istom rukovodi načelnik Opštine. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji opštinske uprave. Opština nema budžetskih korisnika koji se finansiraju iz budžeta Opštine.

Sredstva za rad Opštine u 2018. godini obezbijeđena su iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova i transfera između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti.

Odlukom o razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2018. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 93/17), Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Finansijske transakcije obavljane su preko jedinstvenog računa trezora Opštine (u daljem tekstu: JRT) i računa javnih prihoda.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2018. godine, Opština nije imala primjedbe.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je reviziju finansijskog izvještaja Opštine Istočni Mostar za 2013. godinu i sačinila revizijski izvještaj u kojem je dato ukupno šest preporuka.

U 2016. godini izvršen je pregled provođenja datih preporuka i sačinjen Izvještaj o statusu datih preporuka prilikom revizije finansijskih izvještaja Opštine Istočni Mostar za 2013. godinu u kojem je konstatovano da su od ukupno šest datih preporuka provedene tri, a tri preporuke nisu provedene.

U toku revizije utvrđeno je da je Opština od tri neprovedene preporuke provela dvije, a da nije provela preporuku vezanu za Napomene uz finansijske izvještaje (obrazloženo pod tačkom 6.7. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mesta Opštinske uprave definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta opštinske uprave Opštine („Službeni glasnik Opštine Istočni Mostar“, br. 2/18), kojim je sistematizovano 6 radnih mesta sa isto toliko izvršilaca.

Na dan 31.12.2018. godine bilo je 8 zaposlenih, od toga 1 funkcijer (načelnik), 6 izvršilaca na neodređeno vrijeme i 1 izvršilac na određeno vrijeme (zamjena odsutnog službenika do njegovog povratka sa porodiljskog odsustva).

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine definisani su internim aktima (Statut Opštine, Poslovnikom o radu Skupštine opštine, Odluka o osnivanju Opštinske uprave, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, Pravilnik o postupku direktnog sporazuma) koja su donesena i usvojena u 2007. godini, osim Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta. S obzirom da je u proteklom periodu došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi poslovanja budžetskog korisnika (finansijsko izvještavanje, računovodstvo, budžetski sistem, trezorsko poslovanje, nabavke) veći dio definisanog sistema internih kontrola nije primjenjiv na sadašnje poslovanje Opštine.

Opština nije u toku 2018. godine pokrenula aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i podzakonskim aktima koja proizilaze iz navedenog zakona odnosno Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu internih finansijskih kontrola („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/17) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17).

Nepostojanje i neusklađenost internih akata, kao i njihova nepotpuna primjena, koja bliže određuju poslovanje Opštine imalo je za posljedicu neefikasno funkcionisanje sistema internih kontrola, što je obrazloženo u daljem dijelu nalaza ovog izvještaja i to: nepostojanje akta o raspodjeli grantova i doznaka; neuspostavljanje pomoćne knjige za nepokretnosti, postrojenja i opremu, potraživanja, obaveze i druge bilansne pozicije; akta o evidenciji, upotrebi i tehničkom održavanju službenih vozila; akta o korišćenju sredstava reprezentacije. Takođe, Skupština Opštine nije donijela Plan utroška sredstava po osnovu vodnih naknada.

Popis imovine i obaveza nije u potpunosti izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 45/16), jer: komisija za popis nije sačinila Plan rada kao je propisano članom 17 stav (1); popisne liste nisu dostavljene na ovjeru odgovornom licu za organizaciju i pravilnost popisa prije započinjanja aktivnosti definisanih članom 17 stav (8); nije sačinjen izvještaj o izvršenom popisu kao je propisano članom 18. Stav (1) tačka 8); popis nije razmatran i usvojen od strane nadležnog organa kao je propisano članom 21.

Shodno navedenom i u daljem dijelu nalaza ovog izvještaja sistem internih kontrola nije potpunosti uspostavljen na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **donesu nedostajuća i ažuriraju postojeća interna akta kojima se definiše poslovanje Opštine, shodno dijelu odredbi Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;**
- **popis imovine i obaveza vrši u potpunosti uz primjenu odredbi Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

4. Nabavke

Privremen plan javnih nabavki za 2018. godine usvojen je 22.12.2017. godine, a donesen je na osnovu Odluke o privremenom finansiranju Opštine Istočni Mostar za

period od 01.01. do 31.12.2018. godine. Plan javnih nabavki Opštine za 2018. godinu usvojen je 01.04.2018. godine, a ukupna procijenjena vrijednost nabavki za 2018. godinu iskazana je u iznosu od 15.043 KM, bez poreza na dodatu vrijednost. Planirano je provođenje 5 postupka javnih nabavki putem direktnog sporazuma.

Provđeno je 5 postupaka putem direktnog sporazuma, ugovorene vrijednosti u iznosu od 11.991 KM, a revizijom su obuhvaćeni svi provedeni postupci javnih nabavki.

Kod revizijom obuhvaćenih postupaka javnih nabavki utvrđeno je da Opština kod nabavke robe za reprezentaciju i nabavke materijala za održavanje i proširivanje javne rasvjete nije dostavljala izvještaje Agenciji za javne nabavke o provedenom postupku nabavki na način kako je propisano članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14).

5. Priprema i donošenje budžeta

Na osnovu člana 38. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16) i člana 35. Statuta opštine Istočni Mostar, Skupština opštine Istočni Mostar donijela je Odluku o privremenom finansiranju Opštine Istočni Mostar za period od 01.01 do 30.03.2018. godine. Razlog za donošenja odluke o privremenom finansiranju je realizacija projekta modernizacije putnog pravca Istočni Mostar (Zijemlje) – grad Mostar (Ruište). Po navedenom projektu Opština je bila u obavezi učestvovati sa dijelom sredstava u finansiranju navedenog projekta. U momentu planiranja budžeta visina učešća Opštine, u naprijed navedenom projektu, nije bila poznata te se načelnik odlučio na privremeno finansiranje, kako bi se pravilno planirala budžetska sredstva za 2018. godinu.

Nakon definisanja obaveza Opštine u navedenim projektima, 15.03.2018. godine pripremljen je i dostavljen Nacrt budžeta za 2018. godinu Ministarstvu finansija Republike Srpske. Skupština opštine Istočni Mostar donijela je 30.03.2018. godine Odluku o usvajanju budžeta, kao i Odluku o izvršenju budžeta Opštine Istočni Mostar za 2018. godinu. Budžetska sredstva i izdaci za 2018. godinu planirani su u iznosu 312.450 KM.

Budžetska potrošnja planirana je za: tekuće rashode u iznosu od 283.884 KM (rashodi za lična primanja zaposlenih 172.900 KM, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga 102.484 KM, grantovi 4.000 KM, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta 4.500 KM i transferi između različitih jedinica vlasti 66 KM), budžetsku rezervu 3.000 KM i izdatke za nefinansijsku imovinu 25.500 KM.

Opština je poslije donošenja budžeta izvršila jednu preraspodjelu budžetskih sredstava – realokaciju, u ukupnom iznosu od 700 KM.

6. Finansijski izvještaji

Opština je 04.04.2019. godine dostavila Ministarstvu finansija godišnji finansijski izvještaj u roku predviđenim članom 56. Zakona o budžetskom sistemu Republike i članom 49. stav 6. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 15/17).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U obrascu Periodičnog izvještaja o izvršenju budžeta – PIB i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima - PIF (fond 01 do 05) za period 01.01-31.12.2018. godine iskazani su budžetski prihodi i primici u iznosu od 310.354 KM, što je za 1% niže u odnosu na budžet, a budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 266.957 KM, što je za 15% niže u odnosu na budžet.

Skupština Opštine je dana 18.03.2019. godine donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta Opštine Istočni Mostar za period 01.01-31.12.2018. godine.

Opština nije vršila analizu ostvarenog suficita po finansijskim izvještajima za 2017. godinu, prema Uputstvu za utvrđivanje suficita raspoloživog za raspodjelu (Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/13), kako bi se utvrdilo da li postoji dio raspoloživih sredstava za raspodjelu ili se radi o neutrošenim namjenskim sredstvima.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 310.354 KM i u potpunosti se odnose na budžetske prihode, tj. na poreske prihode, neporeske prihode, grantove i transfere između ili unutar jedinica vlasti.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 222.240 KM, što je za 3% više u odnosu na budžet. Najvećim dijelom odnose se na prihode od indirektnih poreza prikupljenih preko Uprave za indirektno oporezivanje (218.280 KM), poreza na lična primanja i poreza od samostalne djelatnosti (4.407 KM) i poreza na imovinu (510 KM).

Opština je sa Ministarstvom finansija Republike Srpske izvršila usaglašavanje raspoređenih javnih prihoda na račune budžeta Opštine u 2018. godini, pri čemu je 22.01.2019. godine sačinjena Potvrda o usaglašavanju stanja raspoređenih javnih prihoda na račune budžeta Opštine u periodu 01.01-31.12.2018. godine.

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 18.907 KM. Čine ih komunalne takse na firmu (925 KM) i naknade po raznim osnovama (17.982 KM). Naknade po raznim osnovama odnose se na naknade za zaštitu voda i naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta.

Naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta iskazane su u iznosu od 17.706 KM. Skupština opštine je u skladu sa Zakonom o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 75/08 i 60/13) donijela Godišnji plan utroška namjenskih sredstava od naknada po osnovu prodaje šumskih drvnih sortimenata na području Opštine Istočni Mostar za 2018. godinu. Sredstva su planirana u iznosu od 7.100 KM (saglasnost na plan je dalo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede) a ista su raspoređena za finansiranje rekonstrukcije i održavanja lokalnih i šumskih kamionskih puteva u 2018. godini. Izvještaj o utrošku namjenskih sredstava nije dostavljen na usvajanje Skupštini opštine do kraja revizije.

Naknade za zaštitu voda iskazane u iznosu od 276 KM odnose se na prihode ostvarene u skladu sa Zakonu o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17). Opština nije sačinila Plan utroška sredstava ostvarenih od posebnih vodnih naknada za 2018. godinu kako je propisano članom 195. Zakona o vodama.

Grantovi su planirani u iznosu od 26.500 KM, a iskazani su u iznosu od 7.347 KM. Navedena razlika u izvršenju odnosi se na odobrena sredstva Opštini od strane Ministarstva uprave i lokalne samouprave, koja nisu doznačena u revidiranoj godini pa će ista biti planirana i doznačena u 2019. godini. Iznos od 6.500 KM odnose se na doznačena sredstva od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za provođenje Opštih izbora 2018. godine.

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 61.860 KM, što je u okviru odobrenog budžeta, a čine ih u potpunosti transferi od entiteta, tj. Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske po osnovu pomoći izrazito nerazvijenim opštinama, dodjeljenih Odlukom o razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2018. godinu.

Preporučujemo Skupštini opštine da doneće Plan utroška sredstava ostvarenih od posebnih vodnih naknada u skladu sa članom 195. Zakona o vodama.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci iskazani su u cijelosti na fondu 01 u iznosu od 266.957 KM, što je za 15% niže u odnosu na budžet

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi iskazani su u iznosu od 257.521 KM, što je za 10% niže u odnosu na budžet. Čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih; rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga; grantovi; dozvane na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova.

Rashodi za lična primanja iskazani su u iznosu od 161.889 KM. Odnose se na: rashode za bruto plate zaposlenih i rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada.

Rashodi za bruto plate zaposlenih iskazani su u iznosu od 130.836 KM i niži su za 8% u odnosu na budžet. Čine ih: rashodi za osnovnu platu nakon oporezivanja (76.998 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (4.002 KM), porez na dohodak (5.629 KM) i zbirni doprinosi (44.206 KM).

Obračun neto plata načelniku Opštine vršen je u skladu sa Rješenjem predsjednika Skupštine opštine (od 29.08.2018. godine), a zaposlenima u Opštinskoj upravi u skladu sa rješenjima o utvrđivanju bruto plata (od 29.08.2018. godine) i Rješenjem o visini cijene rada koja će se primjenjivati za obračun ličnih dohodaka za 2018. godinu u visini od 100 KM.

U 2018. godini donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18) i Posebnog kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/17, 85/18, 86/18) izmijenjen je način ugovaranja plata između poslodavca i zaposlenog, povećan osnovni lični odbitak, uveden novi model obračuna plata i izvršen preračun koeficijenata u kojima je sadržan i porez na lična primanja.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u iznosu od 31.053 KM i veći su za 53 KM, u odnosu na budžet. Čine ih rashodi za: naknade za prevoz na posao i sa posla (2.659 KM), naknade za topli obrok (10.038 KM), regres za godišnji odmor (6.300 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (320 KM), dnevnice za službena putovanja u inostranstvo (80 KM), porez na dohodak (2.418 KM) i zbirni doprinosi (9.238 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 90.970 KM, što je za 11% niže u odnosu na budžet.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 6.699 KM. Odnose se na rashode po osnovu: utroška električne energije (2.430 KM), fiksne telefonije (770 KM), interneta (829 KM), poštanskih usluga (564 KM) i ostalih komunikacionih usluga (2.104 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 2.163 KM. Odnose se najvećim dijelom na rashodi za: obrasce, papire i ostali kancelarijski materijal u iznosu od 1.342 KM i službena glasila i stručnu literaturu u iznosu od 806 KM.

Rashodi za materijal za posebne namjene iskazani su u iznosu od 137 KM i isti nisu planirani budžetom.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 1.500 KM. Najvećim dijelom odnose se na: rashode za tekuće održavanje zgrada (297 KM), tekuće održavanje prevoznih sredstava (930 KM) i tekuće održavanje kancelarijske opreme (234 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 6.545 KM. Najvećim dijelom odnose se na rashode za utrošak nafte i benzina u iznosu od 6.230 KM i ostalih rashoda po osnovu službenih putovanja u zemlji (286 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 2.505 KM. Najznačajniji su rashodi za usluge platnog prometa (731 KM), osiguranje vozila (487 KM) i održavanja licenci (1.248 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine iskazani su u iznosu od 1.234 KM. U ukupnom iznosu odnose se na rashode utroška električne energije rasvjete na javnim površinama.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 70.187 KM. Najvećim dijelom odnose se na: rashode bruto naknada skupštinskih odbornika (53.851 KM), rashode članovima komisija i radnih grupa (6.936 KM), rashode po osnovu organizacije manifestacija i prijema (3.959 KM), rashode po osnovu ugovora o djelu (2.317 KM) i rashode po osnovu reprezentacije (1.158 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 1.675 KM. Najvećim dijelom odnose se na tekuće grantove sportskim i omladinskim organizacijama (400 KM), etičkim i vjerskim organizacijama i udruženjima (800 KM) i neprofitnim subjektima u zemlji (475 KM). Opština nije donijela interne akte kojima bi se definisala jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu grantova u pojedinim oblastima, čime bi se osigurala jednakost i transparentnost prilikom raspodjele javnih sredstava, kao i izvještaj o utrošku dodijeljenih sredstava.

Dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 2.987 KM. Čine ih: tekuće pomoći penzionerima i nezaposlenim licima (1.330 KM), stalna novčana pomoć i ostale tekuće dozname štićenicima ustanova socijalne zaštite (1.040 KM), tekuće pomoći porodici, djeci i mladima (300 KM) i dodatak za pomoći i njegu (42 KM). Dodjela pomoći porodici, djeci i mladima i pomoći penzionerima i nezaposlenim licima vršena je bez definisanih pravila i kriterijuma, a nisu obezbijeđene ni adekvatne informacije o utrošku dodijeljenih sredstava.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se definišu pravila i kriterijumi za dodjelu grantova i dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 9.436 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 7.757 KM. Čine ih izdaci za proizvedenu stalnu imovinu i to najvećim dijelom izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata u iznosu od 6.420 KM i nabavku opreme u iznosu od 918 KM (obrazloženo pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja).

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 1.679 KM, a odnose se na izmirene obaveze po osnovu refundacije neto plate za porodiljsko odsustvo i isti su više iskazani za iznos od 830 KM (obrazloženo pod tačkom 6.3.1.1. izvještaja).

6.1.3. Budžetski rezultat

Budžetski suficit iskazan je u iznosu od 45.077 KM, a čini ga: razlika između bruto budžetskog suficita od 52.834 KM i izdataka za nefinansijsku imovinu od 7.757 KM.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje iskazano je u negativnom iznosu od 1.679 KM (izmirene obaveze po osnovu refundacije neto plate za porodiljsko odsustvo) i isto je više iskazano za iznos od 830 KM (obrazloženo pod tačkom 6.3.1.1. izvještaja).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Pozitivna razlika u finansiranju iskazana je u iznosu od 43.398 KM, a čini je budžetski suficit od 45.077 KM i negativno neto finansiranje od 1.679 KM. Pozitivna razlika u finansiranju iskazana je manje za iznos od 830 KM (obrazloženo pod tačkom 6.3.1.1. izvještaja).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 325.175 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove, transfere između budžetskih jedinica (za koje su objašnjenja navedena u tački 6.1.1. ovog izvještaja), kao i prihode obračunskog karaktera.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 14.821 KM, a odnose se na: prihode od usklađivanja vrijednosti imovine (97 KM), pomoć u naturi (16.121 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera iskazane u negativnom iznosu od 1.397 KM. Pomoć u naturi odnosi se na donirano motorno vozilo Lada Niva.

Opština nije dosljedno primjenjivala Uputstvo o primjeni MRS JS – 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos) jer je prihode od naknada za šume evidentirala na poziciji razgraničenih prihoda i time potcijenila prihode obračunskog karaktera u iznosu od 683 KM (tačka 6.3.2.2. izvještaja).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu 297.356 KM, a čine ih tekući rashodi u iznosu od 257.520 KM i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 39.836 KM.

Rashode obračunskog karaktera čine nabavna vrijednost realizovanih zaliha (417 KM) i rashodi po osnovu amortizacije (39.419 KM).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2018. godine Opština je iskazala pozitivan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 27.819 KM. a po nalazu revizije isti je potcijenjen za iznos od 683 KM, što je obrazloženo u tačkama 6.3.2.2. izvještaja.

6.3. Bilans stanja

U poslovnoj aktivi Bilansa stanja Opštine na dan 31.12.2018. godine iskazana je ukupna imovina neto vrijednosti 980.788 KM (tekuća imovina 110.061 KM i stalna imovina 870.727 KM). Poslovna aktiva je uravnotežena sa poslovnom pasivom koju čine: obaveze i razgraničenja (211.498 KM) i vlastiti izvori (769.290 KM).

Opština ne vodi pomoćne knjige za nepokretnosti, postrojenja i opremu, potraživanja, obaveze i druge bilansne pozicije, što nije u skladu sa čl. 27. Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 28/13 i 103/15) i čl. 11 i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15).

6.3.1. Aktiva

Poslovnu aktivu Opštine čine kratkoročna i dugoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u tekućim i stalnim sredstvima.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina u potpunosti se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iskazana u bruto vrijednosti od 129.300 KM, ispravke vrijednosti 19.239 KM i neto vrijednosti 110.061 KM. Čini je: gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti.

Gotovina je iskazana u iznosu od 67.935 KM, a odnose se na novčana sredstva na bankovnim računima (67.897 KM) i blagajni (38 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 43.649 KM bruto vrijednosti, 19.239 KM ispravke vrijednosti i 34.966 KM neto vrijednosti. Odnose se u potpunosti na potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su u iznosu od 52.209 KM bruto vrijednosti, 19.239 KM ispravke vrijednosti i 32.970 KM neto vrijednosti.

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana evidentirana su na osnovu Izveštaja Poreske uprave Republike Srpske i iskazana su u negativnom iznosu od 8.560 KM.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti iskazana su u iznosu od 17.716 KM. Odnose se na potraživanja od Budžeta Republike Srpske, tj. Ministarstva uprave i lokalne samouprave, a na osnovu Odluke o isplati finansijskih sredstava nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave broj: 04/1-012-2-3325/18 od 19.12.2018. godine (15.465 KM), Ministarstva finansija po osnovu raspodjele prihoda (572 KM) - izveštaj na promjenama na računu na dan 03.01.2019. godine i potraživanja za isplatu naknade za porodiljsko odsustvo (1.679 KM).

Potraživanja od Javnog fonda za dječiju zaštitu po osnovu naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju nisu evidentirana u skladu sa članom 80. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 115/17 i 118/18), jer Opština nije stekla pravo za refundaciju navedene naknade - ista je isplaćena u 2019. godini te su više iskazana potraživanja od Javnog fonda za dječiju zaštitu za 830 KM, kao i izdaci za naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja. Takođe, za navedeni iznos manje su iskazana razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u bruto iznosu od 1.199.868 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 329.141 KM i neto vrijednosti u iznosu od 870.727 KM. Odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina iskazana je u iznosu od 38.994 KM, a čine je dugoročni plasmani (102 KM) i dugoročna potraživanja (38.892 KM).

Dugoročna potraživanja odnose se na dugoročna potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja. Unos podataka o promjenama u stanju navedenih potraživanja izvršen je na osnovu izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2018. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 1.160.874 KM bruto vrijednosti, 329.141 KM ispravke vrijednosti i 831.733 KM neto vrijednosti. Čine je proizvedena stalna imovina, dragocjenosti i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 1.138.498 KM bruto vrijednosti, 329.141 KM ispravke vrijednosti i 809.357 KM neto vrijednosti. Čine je saobraćajni i ostali objekti vrijednosti (643.905 KM), postrojenja i oprema (18.860 KM) i investiciona imovina (146.592 KM).

Opština koristi dva objekta (zgrada Opštine i Društveni dom) kao i zemljište pod objektima za koje ne posjeduje dokumentaciju, kojom je Opštini ustupljena imovina na korišćenje bez naknade. Opština nije preduzela aktivnosti kako bi se utvrdilo vlasništvo, tj. nosilac prava upravljanja, korišćenja ili raspolaganja nad navedenom imovinom te nakon naprijed utvrđenog, jasno definisala i prava Opštine nad istom.

Ulaganja u prostorni plan i tuđe nekretnine evidentirana su kao investiciona imovina, što nije u skladu sa članom 24. i 41. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 98/16, 115/17 i 118/18). Shodno tome, potcijenjena su ulaganja na tuđim nekretninama za iznos od 140.400 KM i nematerijalna proizvedena imovina za iznos od 32.755 KM, a precijenjena je investiciona imovina za iznos od 173.155 KM.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se ulaganja u prostorni plana i tuđe nekretnine evidentiraju u skladu sa članom 24. i 41. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 22.296 KM, a odnosi se na imovinu evidentiranu na osnovu Ugovora o poklonu –oprema za dječije igralište, potpisanih dana 12.07.2016. godine, između preduzeća Mega stil d.o.o. Podgorica kao poklonodavca i Opštine kao poklonoprimca. Iznos od 19.558 KM odnosi se na evidentiranu vrijednost dječjeg igrališta a iznos od 2.738 KM na troškove prevoza, montaže i špedicije, koje je ugovorom bila dužna platiti Opština i koje je u skladu sa odredbama ugovora Opština platila na račun poklonodavca. Poklonodavac nije isporučio ugovorenu opremu te je Opština pokrenula sudski spor protiv preduzeća Mega stil d.o.o. Podgorica, radi naplate novčanog potraživanja vezanog za plaćene troškove prevoza, montaže i špedicije.

Shodno naprijed navedenom, precijenjena je nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi za iznos 22.296 KM, kao i razgraničeni prihodi za iznos od 19.558 KM, a potcijenjeni ostali unaprijed plaćeni rashodi u inostranstvu-avansi za iznos od 2.738 KM, što nije u skladu sa članom 37, 63 i 69. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se izvrši ispravka greške nastale prilikom priznavanja i evidentiranja Ugovora o poklonu-oprema za dječje igralište, u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Povećanje nefinansijske imovine u 2018. godini iskazano je u ukupnom iznosu od 22.923 KM i to po osnovu: ulaganja u vanjsko osvjetljenje (4.100 KM), donacija - donirano motorno vozilo Lada Niva od strane Ministarstva sigurnosti BiH (16.121 KM),

nabavke kancelarijskog namještaja (535 KM), računarske opreme (383 KM) i nematerijalne proizvedene opreme (2.321 KM).

Smanjenje na poziciji nefinansijske imovine iskazano je u iznosu od 39.013 KM, po osnovu obračuna amortizacije za 2018. godinu. Amortizacija je obračunata primjenom linearne metode obračuna po godišnjim stopama amortizacije propisanim Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 110/16).

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva na dan 31.12.2018. godine iskazana je u iznosu od 980.788 KM, a čine je obaveze, razgraničenja i vlastiti izvori.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 211.498 KM. Čine ih kratkoročne i dugoročne obaveze i razgraničenja.

6.3.2.2. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 26.013 KM. Najvećim dijelom se odnose na obaveze za lična primanja zaposlenih u iznosu od 13.239 KM, obaveze iz poslovanja u iznosu od 6.761 KM i kratkoročno razgraničene prihode 5.762 KM.

Obaveze za lična primanja zaposlenih odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (11.677 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (1.562 KM).

Obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata čine: obaveze za plate i naknade plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koje se ne refundiraju za decembar 2018. godine (7.414 KM), obaveze za poreze na dohodak (502 KM) i obaveze za zbirne doprinose na platu (3.761 KM).

Obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći čine obaveze za: naknade za prevoz na posao i sa posla (246 KM), topli obrok za decembar 2018. godine (850 KM) i porez i doprinosi na topli obrok (465 KM).

Obaveze iz poslovanja najvećim dijelom odnose se na obaveze prema fizičkim licima u iznosu od 4.724 KM i to na obaveze prema odbornicima (4.389 KM). Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 1.410 KM, za koje nisu vršena usaglašavanja salda.

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 5.762 KM i odnose se na: doznačena sredstva od JP „Putevi Republike Srpske“ za sufinansiranje izgradnje puta Istočni Mostar-Nevesinje i kratkoročno razgraničene prihode po osnovu naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta.

Iznos od 5.079 KM dio je od ukupnog iznosa (40.000 KM) doniranih sredstva Opštini od JP „Putevi Republike Srpske“ na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2-1780/12 od 18.07.2012. godine. Po prezentovanim evidencijama od strane odgovornih lica Opštine sredstva su utrošena u punom iznosu u 2012. godini (40.000 KM) za sufinansiranje izgradnje puta Istočni Mostar-Nevesinje te je navedena pozicija precijenjena za iznos od 5.079 KM, a potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina za isti iznos.

Evidentiranje potraživanja po osnovu naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta na poziciji kratkoročno razgraničenih prihoda nije vršeno kako je propisano Uputstvom o primjeni MRS JS – 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i

prenosi) te je navedena pozicija precijenjena za iznos od 683 KM, a potcijenjeni prihodi obračunskog karaktera i finansijski rezultat tekuće godine za isti iznos.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- *izvrši ispravka greške nastale prilikom priznavanja i evidentiranja doniranih sredstava, u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;*
- *evidentiranje naknada za korišćenje šuma i šumskog zemljišta vrši u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS JS – 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi).*

6.3.2.3. Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 185.485 KM, a u cijelosti se odnose na dugoročno razgraničene prihode. Čine ih donirana sredstva iz 2013. godine za radove na putu Nevesinje-Istočni Mostar, donirana sredstva iz 2014. godini za adaptaciju Društvenog doma u ukupnom iznosu od 165.927 KM i donacija za dječije igralište u iznosu od 19.558 KM. Navedena pozicija je precijenjena u punom iznosu, tj. u iznosu od 185.485 KM, a potcijenjen je finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 165.927 KM, jer se radi o neuslovljenim donacijama (sredstva za radove na putu Nevesinje-Istočni Mostar i adaptaciju Društvenog doma), koje je trebalo evidentirati u skladu sa Instrukcijom (Ministarstvo finansija) o dopuni Instrukcije o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine u glavnim knjigama trezora Republike, opština i gradova i glavnim knjigama budžetskih korisnika i fondova koji nisu u sistemu trezorskog poslovanja, od 22.01.2018. godine, na poziciji finansijski rezultat ranijih godina. Donacija za dječije igralište detaljnije je obrazložena pod tačkom 6.3.1 - Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se izvrši ispravka greške u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, tj. da se izvrši evidentiranje neuslovljenih donacija u skladu sa Instrukcijom o dopuni Instrukcije o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine u glavnim knjigama trezora Republike, opština i gradova i glavnim knjigama budžetskih korisnika i fondova koji nisu u sistemu trezorskog poslovanja.

6.3.2.4. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 769.290 KM, a čine ih trajni izvori sredstava u iznosu od 80 KM i finansijski rezultat u iznosu od 769.210 KM.

Finansijski rezultat čine finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 741.391 KM i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 27.819 KM. Finansijski rezultat ranijih godina je potcijenjen za iznos od najmanje 171.006 KM (obrazloženo pod tačkama 6.3.2.3. i 6.3.2.2. izvještaja), a finansijski rezultat tekuće godine za iznos od najmanje 683 KM (obrazloženo pod tačkom 6.3.2.2. izvještaja).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2018. godine nije bilo poslovnih promjena u vanbilansnoj evidenciji Opštine.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 309.957 KM i odlivi gotovine za isplatu obaveza iz redovnih aktivnosti u iznosu od 262.099 KM, čime je iskazan pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 47.858 KM.

Opština je iskazala negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 7.757 KM, a kod aktivnosti finansiranja nisu iskazani novčani tokovi.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 27.833 KM, a pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti i negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti, daju stanje novčanih sredstava na kraju perioda u iznosu od 67.935 KM. Bilans novčanih tokova sačinjen je u skladu sa zahtjevima MRS JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima.

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije izvršeno objelodanjivanje o novčanim tokovima u skladu sa paragrafom 127 (c) MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Opština nije dala obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15 (c) i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenim informacijama na dan 31.12.2018. godine Opština je pokrenula spor radi naplate novčanog potraživanja (obrazloženo u tački 6.3.1.2) koji je još u toku. Protiv Opštine nema pokrenutih sudske sporove. U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije o sudske sporovima, što nije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Finansijske izvještaje za 2018. godinu sačinjene su i Napomene za period 01.01-31.12.2018. godinu, koje pružaju neophodne informacije o Opštini, primjenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primjenjenim računovodstvenim politikama, ali iste ne zadovoljavaju zahtjeve MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu objelodanjene informacije vezane za:

- novčane tokove, navedeno u tački 6.4. izvještaja;
- vremensku neograničenost poslovanja, navedeno u tački 6.5. izvještaja;
- sudske sporove, navedeno u tački 6.6. izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u potpunosti u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Nenad Dmitrović s.r.

Goran Ćetojević s.r.